

Централізована бібліотечна система Подільського району м. Києва
Бібліотека імені Віктора Некрасова

***«Я все життя збираю
людські долі»***

(до 100-ї річниці від дня народження Анатолія Дімарова)

рекомендаційний бібліографічний список

Київ, 2022

«Я все життя збираю людські долі» : (до 100-ї річниці від дня народж. Анатолія Дімарова) : рек. бібліогр. список / уклад. Бондаренко Тетяна ; ред. і відп. за вип. Брагарник Ганна ; ЦБС Поділ. р-ну, б-ка ім. Віктора Некрасова. – Київ, 2022. – 11 с.

Укладач: Бондаренко Тетяна

Редактор і відповідальна за випуск: Брагарник Ганна

Відгуки, зауваження та пропозиції надсилайте за адресою:

м. Київ, 04071, вул. Волоська, 33 / 32;

тел.: 425-05-37

e-mail: podil_nekrasov@ukr.net

© Бібліотека імені Віктора Некрасова

Творчість Анатолія Андрійовича Дімарова (1922 – 2014), лауреата Державної премії імені Т. Г. Шевченка, посідає одне з чільних місць в українській реалістичній літературі ХХ століття. Блискучий майстер слова, тонкий стиліст, людина з величезним почуттям гумору. Його повісті, романи, мала проза, автобіографічні твори, а для дітей ще й казки та оповідання цікавлять вже не одне покоління вдячних читачів. Книги Анатолія Дімарова вчать доброті і патріотизму, правдивості й справедливості, дружбі й вірності справі, якій служиш. Врешті – вчать бути людиною. Твори письменника для дітей є високохудожніми зразками української прози з іскристим гумором, із цікавими сюжетами, де перед дитиною розкривається складний і суперечливий дорослий світ.

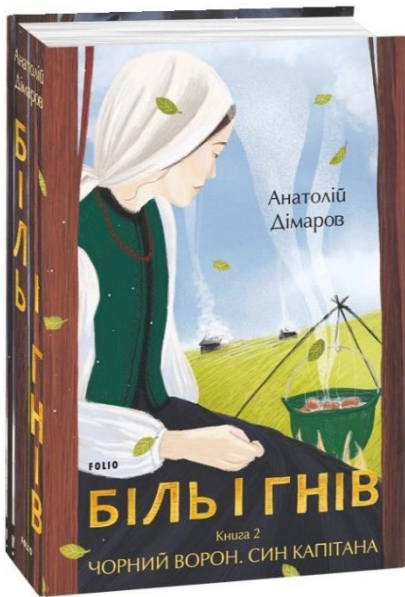
Радимо прочитати:

Твори письменника

Біль і гнів : роман у 2-х кн. Кн. 1 / Анатолій Дімаров. – Харків : Фоліо, 2022. – 797 с. – (Великий роман).

У романі «Біль і гнів» Анатолій Дімаров веде далі, почату в «І будуть люди», розповідь-епопею про щоденні клопоти мешканців полтавського села Тарасівка. Їм здавалося, що минулося найстрашніше – примусова колективізація, Голодомор, масові репресії. Та невдовзі наспіла чорна година – воєнне лихоліття, а на зміну одним нелюдським порядкам прийшли не менш жорстокі. Як вестиметься тарасівцям, на чий бік стануть? Автор, як і зазвичай, не береться випусувати якусь громадянську позицію, свідомо уникає прямих характеристик героїв. За них говорять їхні вчинки, думки, прагнення. «Я писав про життя. І все», – наголошував Анатолій Дімаров. А висновки має робити сам читач. «Біль і гнів» не уникнув цензорської руки, безжальних скорочень. Та навіть в урізаному варіанті був відзначений Шевченківською премією. Видавництво «Фоліо» перевидало роман, повністю відновлений автором.

Біль і гнів : роман у 2-х кн. Кн. 2. Чорний ворон. Син капітана / Анатолій Дімаров. – Харків : Фоліо, 2021. – 669 с. – (Великий роман).

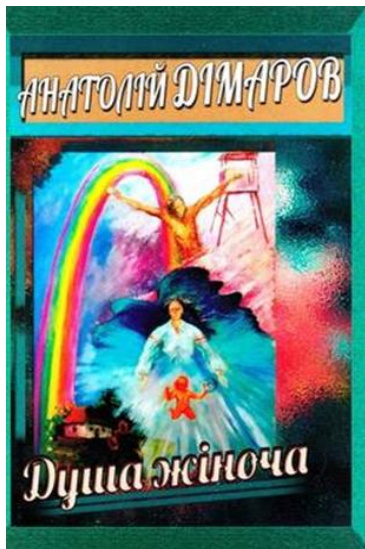
У книжці вміщено завершальну частину роману «Біль і гнів», що розповідає сповнену трагізму історію жителів полтавського села Тарасівка. Їх не оминули жорна примусової колективізації, голодомору, репресій і найчорніша година – воєнне лихоліття. Урізноманітнюють тему становлення тоталітарного совка інші повісті та оповідання. У цих творів нелегка доля: їх або не друкували – скажімо, «Чорний ворон» двадцять років пролежав у письменницькому столі й уперше вийшов англійською мовою в Австралії, або щедро нівечила цензорська рука. Ба більше: щоб вони нарешті побачили світ навіть у такому вигляді, авторові доводилося спотворювати текст ідеологічними нісенітницями. «Отож і довелося реставрувати цю повість, відновлюючи вирубані нещадно епізоди, що дихали правдою», – написав у передмові до «Сина капітана» Анатолій Дімаров.

Божа кара : повісті, оповідання, етюди / Анатолій Дімаров. – Київ : Український письменник, 2009. – 428 с. – (In Corpore).

До книги класика української літератури увійшли твори останніх років, у яких А. Дімаров потверджує свою репутацію неперевершеного оповідача, що віртуозно поєднує трагічне й комічне, оркеструє повісткування лірикою й сатирою.

<https://uabooks.co.ua/wp-content/uploads/2020/06/bozha-kara-anatolij-dimarov.pdf> – читати повністю в електронному вигляді

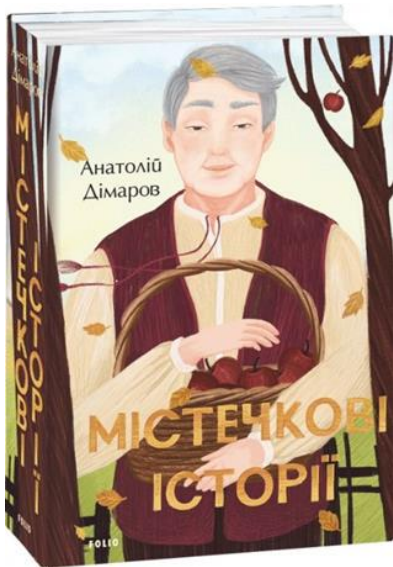
Душа жіноча : повісті, оповідання, етюди / Анатолій Дімаров ; впоряд., передм. А. Максименка ; іл. В. Петрова. – Київ : Український пріоритет, 2013. – 359 с. : іл.

Пропонована книга висвітлює одну з граней таланту Анатолія Дімарова – адже жодний із українських письменників не написав так багато про жінку – в горі й радості, про душу берегині роду людського... Його героїні різні – юні й літні, списані з натури, яку щедро надавало геніальному митцеві одне з найкривавіших в історії минуле сторіччя. Усі твори цього письменника про любов, з якої, як відомо, все починається у цьому світі, на якій все тримається, і тривання якої ніколи не закінчується – ані в справжній літературі, ані в житті.

І будуть люди : роман / Анатолій Дімаров ; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – Харків : Фоліо, 2021. – 972 с. – (Великий роман).

Пророчі слова великого Тараса, що «на оновленій землі врага не буде, супостата, а буде син, і буде мати, і будуть люди на землі» стали непохитним переконанням і Анатолія Дімарова: останній рядок цього твердження він узяв за назву одного з кращих своїх творінь. Хоч у ньому йдеться про найтрагічніші сторінки життя українського селянства періоду колективізації – Голодомору, хоч до нашої Незалежності ще залишалися довгі десятиліття. Річ у тім, що беручись за написання роману, а це початок 1960-х, письменник уже позбувся облуди радянщини. Зате вона цупко трималася за свої наративи – третину твору цензура скоротила. Нині ця правдива історія започаткувала нову сторінку у своєму життєписі: видавництво «Фоліо» перевидало її без купюр, а недавня 12-серійна екранізація роману здобула визнання як перша в країні історична родинна сага.

Містечкові історії : повісті / Анатолій Дімаров. – Харків : Фоліо, 2022. – 624 с. – (Великий роман).

«Містечкові історії» – це серія невеличких повістей, у яких автор висуває низку морально-етичних проблем життя українців за радянських часів. Жива мова, цікаві герої та сюжет занурюють у світ українського села, починаєш розуміти людей довкола. Автор не робить своїх героїв ідеальними – вони такі, якими є звичайні люди зі своїми вподобаннями й недоліками. Героям повістей притаманні висока громадська активність, готовність прийти на допомогу, вміння обстоювати свої життєві переконання. Такі герої, як Панас Юхимович, Загурко, Кобзик – люди безпринципні й

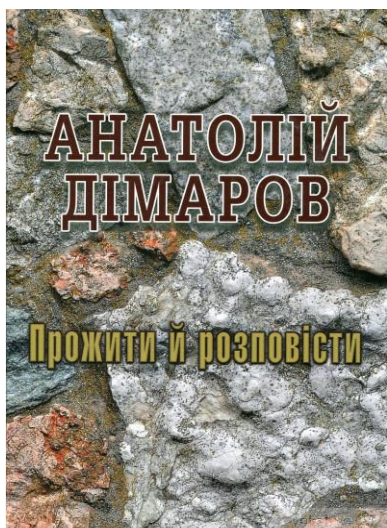
нестійкі. Пішовши на компроміс із власною совістю, вони самоізолювалися, збайдужіли до всього, крім свого добробуту.

Міські історії : повісті / Анатолій Дімаров. – Харків : Фоліо, 2022. – 685 с. – (Великий роман).

Анатолій Дімаров написав «Міські історії» у роки своєї творчої зрілості. Проте не тільки досвідченість автора сприяла тому, що вони посіли незаперечне місце серед знакових творів його чималенького доробку й набули популярності в читачів. У часи несвободи й «грому перемог» соцреалізму ці оповіді привертали увагу насамперед незвичною тематикою – родинні стосунки, страждання й радості героїв. Не надумані, не штучні. Адже, за словами письменника, він в архіві не ходив, очевидців не шукав. Те, що зворушувало в житті, те й описував.

І робив це завжди з неабиякою майстерністю, бо володів особливим даром бачити душу людини, розуміти тих, хто жив непомітно для інших, наче скрадаючись і водночас переживаючи значні потрясіння, потерпаючи від несправедливості, щиро радіючи несподіваним подарункам долі. Ці непрості історії спонукають до роздумів: автор, зазвичай, психологічно тонко змалювавши ситуацію, усувається від оцінювальних суджень.

Прожити й розповісти : роман : у 4 ч. / Анатолій Дімаров ; передм. О. Слоньовської. – Київ : Український пріоритет, 2017. – 671 с.

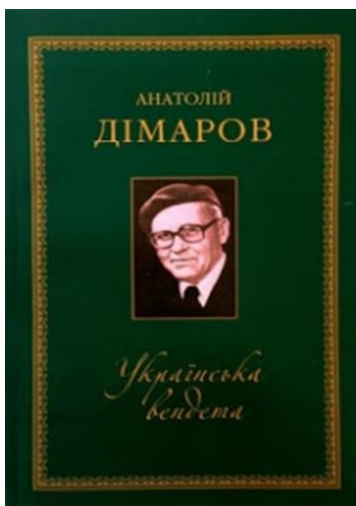
Книга мемуарів одного з найвидатніших українських письменників останнього півстоліття Анатолія Дімарова «Прожити й розповісти» – це сповідь талановитої, щирої й сміливої людини, яка прожила довге й насичене подіями та зустрічами життя.

Сільські історії : повісті / Анатолій Дімаров. – Харків : Фоліо, 2022. – 704 с. – (Великий роман).

Збірка повістей «Сільські історії», в яких йдеться про життя та долі людей двох сіл на Полтавщині – Rogozivki під час Другої світової війни та Малего Тікача в повоєнні роки, започаткована збіркою оповідань «Зінське щеня», що народжувалися на полтавському хуторі. Мешканці цих сіл «поріднилися» з більшістю людських достоїнств і вад, зігріваючи та караючи ними не лише сусідів, а й самих себе. Більшість героїв – люди вікові, їм довелося дивитися в очі найстрашнішої насильницької смерті, яка в роки війни сліпо косила всіх підряд, а біля них кружляла найдовше. Автор не робить своїх героїв

ідеальними – це звичайні люди зі своїми перевагами та недоліками: працюючі й добрі, ледачі й злі, гострі на слово й мовчазні, старі й молоді, кожен зі своєю вдачею та долею.

Українська вендета : повісті / Анатолій Дімаров. – Київ : Дніпро, 2016. – 304 с. : портр.

У творах, що увійшли до книжки, письменник розповідає про події Другої світової війни на теренах України. З повістями «Українська вендета» і «Сисмон-різник» поставлені художні кінофільми «Українська вендета» та «Ізгой». Останній фільм відзначений премією гран-прі на міжнародному кінофестивалі в Каннах.

Анатолій Дімаров – дітям

Друга планета : фантастичні повісті / Анатолій Дімаров ; худож. О. Воронкова. – Київ : Видавнича група КМ-БУКС, 2017. – 269 с. : іл.

Фантастична книга відомого українського письменника про дітей двадцять п'ятого століття. Прагнучи пригод, школярі потрапляють у безмежся минулого і майбутнього, на них чекають неймовірні випробування й несподівані небезпеки. Уже кілька поколінь юних читачів захоплюються пригодницькими подіями, змальованими в повістях «Друга планета» і «Три грані часу».

На коні і під конем ; Блакитна дитина : повісті / Анатолій Дімаров. – Харків : Фоліо, 2021. – 319 с. – (Шкільна бібліотека української та світової літератури).

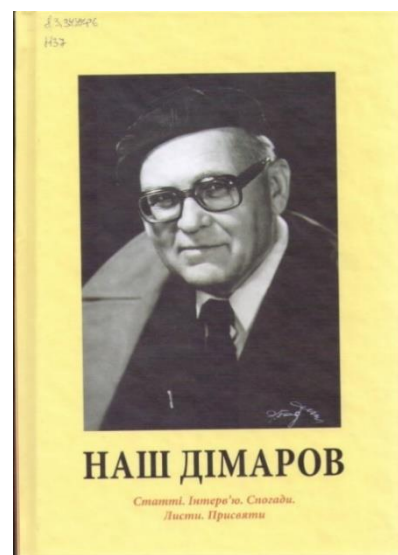
В автобіографічних творах розповідається про дитячі передвоєнні роки. Ось уже кілька поколінь читачів радіють і сумують, ростуть і дорослішають разом із головним героєм Толиком. І якщо на перших сторінках книжки вони знайомляться із звичайним маленьким хлопчиком, в міру слухняним, в міру бешкетним, то розлучаються вже з солдатом, який за один день зрозумів, що таке війна, людське життя і смерть. Ця правдива і неймовірно лірична історія, часом весела, часом сумна, безперечно, буде цікава кожному

читачеві, спонукаючи до осмислення життя.

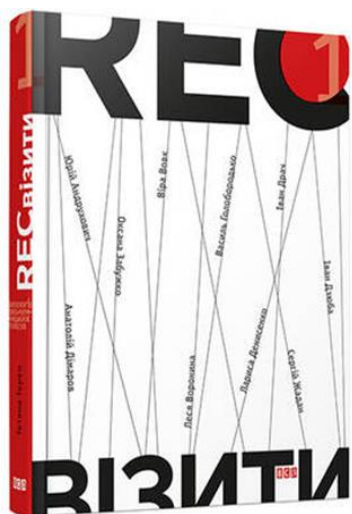
Про письменника та його творчість

Наш Анатолій Дімаров : статті, інтерв'ю, спогади, листи, присвяти / упоряд. Є. Дімарова. – Київ : Фенікс, 2016. – 328 с. : іл., портр.

Книга містить рецензії, спогади й листи, статті та розвідки відомих літературних критиків, літературознавців, присвячені творчості видатного українського письменника. До уваги читача великий масив інтерв'ю різних років, спогади дружини – Євдокії Дімарової та його друзів, а також присвяти шанувальників творчості Анатолія Дімарова.

Анатолій Дімаров та його книги : статті, інтерв'ю, відгуки про творчість письменника / упоряд., підготовка текстів Т. І. Конончук, К. О. Козачук. – Київ : Твім інтер, 2012. – 207 с. : іл., портр.

Терен, Т. Анатолій Дімаров : 1922–2014 // REСviziTi : антологія письменницьких голосів. Кн. 1 / Тетяна Терен ; світлини Олександра Хоменка. – Львів, 2015. – С. 138–173 : фотоіл., портр.

Книга покликана зберегти думки, переконання, позиції, оцінки, творчі і життєві правила найзнаковіших сучасних українських авторів. Анатолій Дімаров серед них.

* * *

Брюховецька, Л. «Діди-прадіди зуміли вижити й залишитись людьми за нелюдських обставин...» / Лариса Брюховецька. – Кіно-Театр. – 2021. – № 1. – С. 14–15 : фото.

Про телесеріал кінорежисера А. Непиталюка «І будуть люди» за однойменною трилогією письменника А. Дімарова.

Горчинська, В. Історична сага про українців початку ХХ століття / В. Горчинська. – Бібліотечна планета. – 2021. – № 2. – С. 40–41 : фото.

В інформаційному повідомленні йдеться про перевидання твору А. Дімарова «І будуть люди», який видавництво «Фоліо» здійснило в його первісному вигляді, без цензурних редагувань і вилучень тексту, що були зроблені за радянських часів.

Марченко, Б. Пам'ятай («Ізгой») / Богдан Марченко. – Кіно-Театр. – 2022. – № 1. – С. 44–45 : іл., фото.

Про фільм кінорежисера і автора сценарію В. Савельєва «Пам'ятай» (1991 року в російськомовному варіанті «Ізгой») за мотивами повісті А. Дімарова «Симон-різник».

Наєнко, М. Наш Дімаров» : «чи будуть люди» : [5 трав. 1922 р., Миргород – 29 червня 2014 р., Київ] / Михайло Наєнко // Літературна Україна. – 2021. – 31 лип. (№ 15–16). – С. 10–11 : фото.

Анатолій Дімаров – один зі знакових українських письменників повоєнного покоління. Удостоєний Шевченківської премії 1981 року в галузі літератури за другий том роману «Біль і гнів».

Соцька, Т. Тракткування проблем виховання особистості формування креативу в тетралогії Анатолія Дімарова «На коні і під конем» / Тетяна Соцька // Дивослово. – 2018. – № 1. – С. 51–55.

Інтернет-ресурси:

Михайлова, О. Анатолій Дімаров: «У моїх книгах переважають бувальщини» [Електронний ресурс] / розмовляла Ольга Михайлова // ЛітАкцент – світ сучасної літератури : [сайт]. – 2021. – 22 жовт. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2010/02/22/anatolij-dimarov-u-mojih-knyhah-perevazhajut-buvalschny/> (перевірено 05. 05. 2022 р). – Назва з екрана.

Письменник Анатолій Дімаров відмовився приймати орден від Януковича [Електронний ресурс] // День : [сайт]. – 2012. – 23 трав. – Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/uk/news/111112-pismennik-anatolij-dimarov-vidmovivsya-priymati-orden-vid-yanukovicha> (перевірено 05. 05. 2022 р.). – Назва з екрана.

Тесленко, Л. Сто років тому народився письменник Анатолій Дімаров [Електронний ресурс] / Ліна Тесленко // Україна молода : [сайт]. – 2022. – 17 трав. – Режим доступу : <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/164/166406> (перевірено 20. 05. 2022 р.). – Назва з екрана.

